

Novi internet in Slovenija

Nov internetni protokol Ipv6 je na poti. Industrija in akademska sfera ga testirata v okviru testnih raziskovalnih omrežij. Med njimi so štiri omrežja v ZDA (6REN, 6Bone, vBNS IPv6 in TAHD), tri na Japonskem (KAME, WIDE in NTT v6net) ter tri v Evropi (6INIT, LONG in raziskovalno-akademska omrežje Francije – RNRT).

Evropska unija je že 11. aprila 2000 zapisala, da želi soustvarjalno poseči v novo generacijo interneta, in se odločila, da bo financirala projekte, v katerih sodelujejo vsi akterji razvoja novega interneta, na primer: 6INIT (IPv6 Internet Initiative) s 4,3 milijona evrov, uvajanje storitev IPv6 v Evropi – s 3,5 milijona evrov, GCAP (Global Communication Architecture and Protocol) s 4,9 milijona evrov, WINE (Wireless Internet Network) s 5 milijoni evrov in LONG (Laboratories over Next Network Generation) z 2,6 milijona evrov. Tudi nedavni

dogodek Global IPv6 Summit je potekal v okviru raziskovalnega financiranja novega akademskega omrežja Španije SABA in SABA2. (Preproste tekoče storitve zagotavlja njihovo akademsko omrežje RedIris.) Povabilo laboratoriju za odprte sisteme in mreže z Inštituta Jožef Stefan, da sodeluje na Global IPv6 Summitu, je rezultat dolgoletnega sodelovanja s tehnično univerzo v Madridu v evropskih projektih iz četrtega in petega okvirnega programa. Priložnost, ki ga nudi to poročanje, lahko izkoristimo, da javnost informiramo, da slovenska politika že nekaj let redno odklanja financiranje tovrstnih raziskovalnih projektov in vse raziskave podpira le s plačami dveh raziskovalcev laboratorija, uvrščenih v programsko financiranje.

Kaj lahko še rečemo za Slovenijo?

Le to, da se naša politika raje ukvarja s tem, kako bo akademska in raziskovalna mreža še naprej monopolno konkurirala internetnim obratovalcem s povečanim številom uporabnikov s klicnimi dostopi od sedanjih 35.000 na 120.000 (po napo-

vedi direktorja Arnesa). Najnovejšo odločitev politike, da bo odobrila akademskemu omrežju klicno številko 089, ki ne omogoča ustreznega nadzora, kdo se priklaplja prek telefonskega omrežja na izproračuna financirano internetno omrežje, lahko interpretiramo le na tak način. Le kako naj se cene internetnega dostopa znižajo in kako naj zacveti tako zelena ter napovedana liberalizacija, če že na samem začetku ubijete konkurenco s storitvami, financiranimi iz proračuna? Mogoče pa politika načrtuje novega konkurenčnega komercialnega obratovalca internetnih storitev, ki si je omrežje celo desetletje gradil s sredstvi davkoplačevalcev? Ali je tako težko posnemati razvite na tem področju (EU in ZDA)? Že skok do sosednje Avstrije in posnemanje njenega pristopa k akademski mreži bi naredil red tudi pri nas doma. S tem bi privarčevali veliko proračunskih sredstev, zagotovili transparentnost financiranja ter omogočili zelo potreben razvoj novega interneta, tako kot to počnejo razvite države (Francija, Švedska, Velika Britanija).

BORKA JERMAN BLAŽIČ